

Verslag ex artikel 7:7 van de Algemene wet bestuursrecht van de openbare hoorzitting gehouden op 31 mei 2021. Behandeld is het bezwaarschrift van Weidevogelbescherming groep Gasteren, (hierna: bezwaarde) van 29 maart 2021, gericht tegen het besluit van het college van Gedeputeerde Staten (hierna: het college) van 10 maart 2021 met het kenmerk 202000591-00928940. Dit besluit betreft de afwijzing van een aanvraag om ontheffing op grond van artikel 3.10, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor afschot van vossen en steenmarters met behulp van geweer en kunstlicht voor de bescherming van de wilde flora- of fauna, in casu akker en weidevogels.

Aanwezig namens de commissie:

voorzitter: de heer J.A. Oostmeijer
leden: de heer mr. ing. E. de Beer
mevrouw M. Looman-Struijs
secretariaat: mevrouw [redacted] en mevrouw [redacted]

Ter zitting zijn verder verschenen:

bezwaarde: de heer [redacted]
namens het college: mevrouw [redacted] en de heer [redacted]

De **VOORZITTER** opent de zitting, stelt de leden van de commissie voor en legt het karakter van de bezwaarprocedure uit. Vervolgens stelt de voorzitter het bezwaarschrift aan de orde en geeft de heer [redacted] het woord.

De heer [redacted] licht het bezwaarschrift toe aan de hand van een pleitnotitie. Deze pleitnotitie en de daarbij behorende grafieken zijn bijgevoegd en worden geacht deel uit te maken van het verslag.

[redacted] geeft aan dat uit het Flora- en Faunabeleidsplan 2014 (hierna: het beleidsplan) volgt dat predatoren van wilde dieren in beginsel worden beschermd tenzij sprake is van belangrijke schade. Ook in dat geval is het belangrijk dat preventieve maatregelen worden getroffen. Bezwaarde heeft preventieve maatregelen getroffen. Echter, het college vindt biotoopverbetering één van de belangrijkste maatregelen omdat dit ook de levensvatbaarheid van de soort vergroot. Bezwaarde geeft nu aan dat plas-dras en hoogwaterstanden worden toegepast. Dit is echter niet in de aanvraag opgenomen en daarmee onbekend voor het college. Daarnaast dient op grond van de Wnb bij verlening van een ontheffing te worden aangetoond dat de afschot van vossen noodzakelijk is. Er dient daartoe een verband te worden gelegd tussen de afschot van vossen en de lokale stand van de bodembroeders. Dit is door bezwaarde niet inzichtelijk gemaakt. Gelet op het voorgaande is de gevraagde ontheffing, voor de jaren 2020 tot en met 2022, afgewezen.

De heer [redacted] zegt desgevraagd dat hij, omdat zowel het broedseizoen 2020 als 2021 inmiddels al zijn geëindigd, in zijn pleitnotitie verzoekt om de ontheffing te verlenen voor de komende vijf jaren.

Op de vraag van de **VOORZITTER** om te reageren op de stelling van bezwaarde dat de aanvraag in 2020 niet in behandeling is genomen en dat in 2021, met het oog op het broedseizoen, laat een besluit

is genomen antwoordt [REDACTED] dat sprake was van een complexe aanvraag gelet op het beleid zoals opgenomen in het beleidsplan en het Plan van Aanpak akker- en weidevogels (hierna: Plan van Aanpak). In het Plan van Aanpak is het betreffende gebied wel genoemd, maar is er voor gekozen om in dit gebied geen gebruik te maken van de mogelijkheid om ontheffing te verlenen waarbij gebruik kan worden gemaakt van lichtbakken. Gelet op het voorgaande is de aanvraag meerdere keren geagendeerd vanuit de projectgroep. Op het moment dat duidelijk werd dat het moeilijk zou zijn om de ontheffing te verlenen was het broedseizoen voorbij. Na contact met bezwaarde is besloten dat de aanvraag zou worden behandeld voor het broedseizoen 2021.

De **VOORZITTER** wijst bezwaarde erop dat nu de aanvraag om ontheffing voor drie jaar is afgewezen in bezwaar niet kan worden verzocht om deze te verlenen voor vijf jaar. Bovendien is het niet aan de commissie om daarover een besluit te nemen. De commissie brengt een advies uit aan het college en dient, voordat zij inhoudelijk naar het bezwaar kijkt, eerst de ontvankelijkheid van het bezwaar te toetsen. Het college heeft eerder geconstateerd dat het bezwaar niet is ondertekend.

De heer [REDACTED] zegt dat de discussie niet ging over de ondertekening van het bezwaar maar dat hij moest bewijzen dat hij daadwerkelijk de woordvoerder was van de Weidevogelbescherming groep Gasteren. Dit wekte enige verbazing en wrevel. In de aanvraag werd hier namelijk niet naar gevraagd.

[REDACTED] merkt op dat er verschil bestaat tussen het aanvragen van een ontheffing en het indienen van bezwaar. Hij legt uit dat de commissie in de bezwaarprocedure de ontvankelijkheid van het bezwaar dient te toetsen en dat hierbij onder meer wordt gekeken of het bezwaar is ondertekend. Er is discussie over de ondertekening ontstaan omdat het formulier dat bezwaarde digitaal heeft ingevuld dient te worden ondertekend en daarna per post dient te worden opgestuurd en bezwaarde is van mening is dat hij het formulier op de juiste wijze digitaal heeft ingestuurd omdat hij een code heeft ontvangen.

De heer [REDACTED] geeft aan dat in zijn beleving het formulier digitaal is ondertekend en dat hij een code heeft ontvangen waaruit blijkt dat het formulier in goede orde is ontvangen. De reactie dat het bezwaar niet was ondertekend verbaasde hem.

De heer [REDACTED] zegt te begrijpen dat de heer [REDACTED] dacht het bezwaar digitaal te hebben ondertekend maar wijst erop dat bij communicatie met de overheid gebruik wordt gemaakt van de DigiD omdat deze officieel is erkend als digitale ondertekening.

De heer [REDACTED] benadrukt nogmaals dat dat hij ervan overtuigd was het bezwaar digitaal te hebben ondertekend. Hij geeft daarbij aan dat als de ondertekening een discussiepunt is het bezwaar beter niet kan worden behandeld omdat het te ver gaat om hierover te discussiëren.

De heer [REDACTED] zegt dat het ontbreken van de handtekening mogelijk niet leidt tot problemen maar dat het voor bezwaarde in de toekomst relevant kan zijn. De commissie moet ambtshalve naar de ontvankelijkheid kijken. Hij stelt voor om over te gaan naar de inhoud van de zaak.

De heer [REDACTED] merkt, naar aanleiding van de reactie van [REDACTED], op dat een plas-dras juist niet is aangelegd. Een plas-dras kan niet worden aangelegd op een hoogte van 1500 meter omdat daar geen water is. Die biotoop kan derhalve niet worden veranderd. Het dichtstbijzijnde water ligt op enkele honderden meters van de gebieden. Hij geeft verder desgevraagd aan dat op het aanvraagformulier is verzocht om voor zowel vossen als steenmarters tussen zonsondergang en zonsopgang met behulp van lichtbakken en een geweer te bejagen en dat de lokale jager hiervoor zal zorgdragen.

De **VOORZITTER** zegt dat het, blijkens het formulier, niet mogelijk is om steenmarters 's nachts te bejagen. Vossen mogen ook overdag worden bejaagd. De voorzitter vraagt of dit bij de afweging een rol heeft gespeeld omdat hierover niets is opgenomen in het bestreden besluit.

De heer [REDACTED] antwoordt dat de mogelijkheid om steenmarters te bejagen met name op het formulier is opgenomen om steenmarters uit gebouwen te weren. Deze ontheffingen worden met enige regelmaat verleend. Dit was de eerste aanvraag om ontheffing om steenmarters te kunnen bejagen met een lichtbak. De aanvraag is ook als zodanig behandeld. Het aanvraagformulier is een hulpmiddel en bepaalt niet wat wel of niet is toegestaan.

De **VOORZITTER** merkt op dat het bejagen van, in casu, vossen en steenmarters een uiterste middel is om de vogels te beschermen. Hij vraagt welke maatregelen, die dienen te worden getroffen alvorens men toekomt aan bejagen, bezwaarde heeft getroffen om de vogels te beschermen.

De heer [REDACTED] antwoordt dat er stroomrasters ter afscherming van het gebied worden geplaatst, bijvoorbeeld een stroomraster van 500 meter langs het bos van Staatsbosbeheer, en dat de gevonden wulpennesten worden geplaatst in een stroomraster. Verder worden afspraken gemaakt met boeren om, indien mogelijk, werkzaamheden in gebieden uit te stellen en worden nesten in mandjes geplaatst zodat boeren deze bij hun werkzaamheden opzij kunnen zetten. Bezwaarde past alle mogelijkheden toe om weidevogels te beschermen. Het afschieten van de predatoren is de laatste stap om de predatie te verlagen en dat wordt zijns inziens geen 0%. Verder geeft de heer [REDACTED] aan dat hij in de conclusie van zijn pleitnota al heeft aangegeven dat geen sprake is van de in artikel 3.8, vijfde lid, van de [REDACTED] genoemde inbreuk op het natuurlijke verspreidingsgebied van de vos omdat de ontheffing slechts wordt aangevraagd voor de periode van februari tot juni. Tevens kan dit een schrik-effect opwerpen voor de dieren.

Op de vraag van de **VOORZITTER** of de door bezwaarde getroffen maatregelen een rol hebben gespeeld bij het bestreden besluit antwoordt de heer [REDACTED] dat in het kader van biotoopverbetering wordt bedoeld op voorzieningen die ervoor zorgen dat de kuikens een gereede kans hebben om te kunnen overleven. Het college kijkt naar uitgestelde maaidata, kruidenrijk grasland, akkerstroken en akker onkruidstroken voor de akkervogels. Als deze voorzieningen er niet zijn dan is het resultaat hetzelfde; of het ei wordt opgegeten of het kuiken verhongert omdat het geen insecten kan vinden. Het broedresultaat is dan nul. Op dat moment mag de vos niet worden bejaagd omdat dit dan feitelijk zonder geldige reden gebeurt. De kuikens redden het immers toch niet. Het college kijkt in het aanvraagformulier naar voornoemde voorzieningen.

De heer [REDACTED] merkt op dat de heer [REDACTED] blijkbaar niet op de hoogte is van het gebied omdat 6% van de 400 hectare van het beheersgebied van de Weidevogelbescherming groep Gasteren is ingezaaid met floraranden en -akkers. Dit kan dus worden aangemerkt als biotoopverbetering in het kader van het Plan van Aanpak zijnde kansrijk akkervogelgebied. Daar profiteren ook de weidevogels van. Dan is er de discussie wat is een weidevogel en wat is een akkervogel.

De **VOORZITTER** merkt op dat deze discussie nu niet wordt gevoerd. Er zijn vogels die aan beide criteria voldoen.

De heer [REDACTED] geeft aan dat de vos ook overdag mag worden bejaagd en vraagt of dat momenteel gebeurt.

De heer [REDACTED] antwoordt dat vossen zich overdag alleen laten zien als ze honger hebben. Zij zijn overdag wel te bejagen maar omdat het gebied voor 90 tot 95% uit akkergebied bestaat en de boeren overdag ook aan het werk zijn, laten vossen zich overdag zelden zien.

Op de vraag van de heer [REDACTED] of er gegevens zijn over hoeveel vossen er onder een reguliere vrijstelling worden geschoten antwoordt de heer [REDACTED] dat het college wel over deze gegevens beschikt maar dat hij deze niet paraat heeft.

De heer [REDACTED] geeft aan dat nu, aanvullend op de vrijstelling om vossen overdag te bejagen, wordt gevraagd om 's nachts vossen te bejagen met behulp van een lichtbak. Er zijn voorbeelden te noemen waar 's nachts wel aanvullend mag worden geschoten. De heer [REDACTED] vraagt hoe het college daartegen aankijkt.

De heer [REDACTED] antwoordt dat in vier gebieden in het Plan van Aanpak, bovenop de landelijke vrijstelling die gedurende het gehele jaar geldt, wel een lichtbakonthefing wordt verleend voor het bejagen van vossen. Hij is het met de heer [REDACTED] eens dat vossen overdag niet worden aangetroffen en dan kunnen deze dus ook niet worden geschoten. Vossen worden voornamelijk met de drijfjachten tijdens het jachtseizoen op de normale wildsoorten geschoten. Andere vormen die, ook in veel weidevogelgebieden, worden gebruikt betreffen kastvallen of duikervallen.

De heer [REDACTED] zegt dat het bejagen van predatoren één van de laatste stappen is in het door het college gevolgde predatieprotocol van de Vogelbescherming omdat eerst biotoopverbetering dient plaats te vinden. Daar lijkt deze discussie over te gaan. Bezwaarde is van mening dat hij bij die laatste stap is aangekomen en het college lijkt de stelling te betrekken dat bezwaarde halverwege het schema is. Tijdens deze hoorzitting komt naar voren dat het gebied niet volledig uit grasland bestaat maar met name uit akkerbouw met 6% flora akkers en dat door de fysieke kenmerken van het gebied het aanleggen van plas-dras niet lukt. De heer [REDACTED] vraagt hoe het college, hoewel voorgenoemde argumenten weliswaar niet in de aanvraag staan, nu tegen deze argumenten aankijkt.

De heer [REDACTED] geeft aan verrast te zijn door de 6% flora akkers en dat indien deze informatie in de aanvraag zou zijn opgenomen dit tot een ander besluit zou kunnen hebben geleid. Het college besluit op de aanvraag.

Op de vraag van de **VOORZITTER** hoe lang er al sprake is van de flora akkers antwoordt de heer [REDACTED] dat deze zo'n vijf jaar geleden zijn aangelegd bij het invoeren van het Plan van Aanpak. De flora akkers breiden zich verder uit omdat het voor de boeren steeds aantrekkelijker wordt om hun niet economische stukjes grond in te leveren bij de Agrarische Natuur Vereniging Drenthe (hierna: ANV) om dit te laten begroeien met floraranden. Het betreft niet alleen floraranden omdat er zelfs boeren zijn die kleinschalig boerden en hun gehele grond beschikbaar stellen. Er is een stuk met 22 hectare aaneengesloten floraranden.

De heer [REDACTED] vraagt of de nieuwe elementen mogelijk tot een andere afweging zouden kunnen leiden. De commissie kan tot een advies komen maar partijen kunnen ook nog met elkaar in overleg treden over de nieuwe informatie die het college mogelijk op een ander pad brengt.

De heer [REDACTED] antwoordt dat ter zitting inderdaad aanzienlijk aanvullende informatie naar voren is gekomen, maar dat hij nu niet kan zeggen of deze aanvullende informatie tot een ander besluit zal leiden in die zin dat een ontheffing kan worden verleend omdat het aspect vosbestrijding ten behoeve van de akker- en weidevogels een heel moeilijke discussiecasus is. Er worden veel ontheffingen aangevochten voor de bestrijding van de vos in weidevogelgebieden. Het college moet een integrale heroverweging maken. De heer [REDACTED] wil in deze meegeven dat op dit moment door de Faunabeheer-eenheid Drenthe (hierna: FBE) wordt gewerkt aan een faunabeheerplan bestrijding vos in de akker- en weidevogelgebieden, ook met de intentie om in 2022 te beginnen met de bestrijding van de vos. In de vier gebieden, waarvoor door de provincie ontheffing wordt verleend, lopen de ontheffingen vanaf dan via de FBE.

Het zou voor bezwaarde goed zijn om zijn punten via een belangenvereniging die in de FBE is vertegenwoordigd, te proberen in het faunabeheerplan van de FBE te krijgen. Op het moment dat deze daarin worden meegenomen dan zal een ontheffing die aan de FBE wordt verleend kunnen worden doorgemachtigd naar dit gebied.

De heer [REDACTED] merkt op dat het college er dan al vanuit gaat dat deze ontheffing afgewezen blijft. Ten tijde van het opstarten van het Plan van Aanpak was er ook voor de FBE geen plan. Hij vraagt zich af of de vossen in het gebied dat is aangemerkt als Plan van Aanpak anders zijn dan de vossen in het gebied waarvoor nu ontheffing is gevraagd en of deze vossen dan wel mogen worden afgeschoten. Daar heeft het college destijds de eerste drie jaren, zonder plan van de FBE, wel een ontheffing afgegeven. Het Plan van Aanpak heeft drie jaar gewerkt, er is een jaar overgeslagen vanwege evaluatie, en nu in het vijfde jaar is de FBE bezig met een plan.

Op de vraag van de **VOORZITTER** of de heer [REDACTED] een advies wenst van de commissie aan het college inzake zijn bezwaarschrift antwoordt de heer [REDACTED] bevestigend.

De **VOORZITTER** geeft aan dat bezwaarde eventueel zijn voordeel kan doen met hetgeen door het college is aangedragen. Hij merkt op dat in het tweede deel van deze hoorzitting vooral is gesproken over de vos en dat de steenmarter niet meer wordt genoemd.

De [REDACTED] legt uit dat de steenmarter in Nederland bezig is met een opmars. Daarom stond deze nog niet op het aanvraagformulier. Aanvraagformulieren worden aangepast aan de werkelijkheid daarom kan het zijn dat de steenmarter er in de toekomst standaard op staat. Ten aanzien van de steenmarter is sprake van een moeilijke discussie. In de provincie Friesland is een aantal pilots gedraaid om te bekijken of de steenmarter kan worden bestreden in de weidevogelgebieden. Dat is niet gedaan met de lichtbak maar met vallen waarna alleen de mannetjes en de niet zogende vrouwtjes mochten worden gedood. Bij een heroverweging ten aanzien van de ontheffing voor bestrijding van de steenmarter zal, in het geval dat wordt besloten een ontheffing te verlenen, niet de lichtbak worden toegestaan maar worden aangesloten bij de bevindingen uit de pilot in Friesland.

[REDACTED] merkt op dat het jammer is dat de floraranden niet in de aanvraag zijn genoemd omdat dit de discussie mogelijk een andere kant op zou hebben gestuurd. Dat zou misschien meer onder de aandacht moeten komen.

De heer [REDACTED] zegt dat in de aanvraag en in de opmerkingen van het college is verwezen naar het Plan van Aanpak. Hij neemt aan dat als er wordt uitgeweid over het Plan van Aanpak men op de hoogte is van de gebieden in het Plan van Aanpak en daarnaast ook van de structuren en de verdere werkzaamheden van de ANV die de floraranden regelt.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de commissie zich voldoende geïnformeerd acht. Na vastgesteld te hebben dat er geen behoefte bij partijen is voor een tweede termijn, er geen vragen of opmerkingen meer zijn en na in het kort het verdere verloop van de procedure te hebben geschetst, sluit de voorzitter de zitting.

Aldus vastgesteld, 31 mei 2021

mevrouw [redacted], secretaris

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes.

de heer J.A. Oostmeijer, voorzitter

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

N Art. 5.1 lid 2 sub i

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen